

C/2025/661

10.2.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 21 ianuarie 2025****de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Greciei**

(C/2025/661)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121,

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263, în special articolul 17,

având în vedere recomandarea Comisiei,

întrucât:

CONSIDERAȚII GENERALE

- (1) La 30 aprilie 2024, a intrat în vigoare un cadru reformat de guvernanță economică al UE. Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală ⁽¹⁾, împreună cu Regulamentul (CE) nr. 1467/97 modificat privind aplicarea procedurii aplicabile deficitelor excesive ⁽²⁾ și cu Directiva 2011/85/UE a Consiliului modificată privind cadrele bugetare ale statelor membre ⁽³⁾ sunt elementele esențiale ale cadrului reformat de guvernanță economică al UE. Cadrul urmărește promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și prevenirea deficitelor publice excesive. El promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe obiectivele pe termen mediu, în combinație cu o asigurare mai eficientă și mai coerentă a respectării normelor.
- (2) Planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu pe care statele membre le prezintă Consiliului și Comisiei se află în centrul noului cadru de guvernanță economică. Planurile trebuie să urmărească două obiective: i) asigurarea faptului că, printre altele, până la sfârșitul perioadei de ajustare, datoria publică se află pe o traiectorie descendentă plauzibilă sau rămâne la niveluri prudente și a faptului că deficitul public este adus și menținut sub valoarea de referință de 3 % din PIB pe termen mediu și ii) asigurarea realizării de reforme și investiții care să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale UE. În acest scop, fiecare plan trebuie să prezinte un angajament pe termen mediu de a respecta o traiectorie a cheltuielilor nete ⁽⁴⁾ care să stabilească efectiv o constrângere bugetară pe durata planului, pe parcursul a patru sau cinci ani (în funcție de durata normală a legislaturii într-un stat membru). În plus, planul trebuie să explice modul în care statul membru va asigura realizarea reformelor și a investițiilor ca răspuns la principalele provocări identificate în contextul semestrului european, în special în recomandările specifice fiecărei țări (inclusiv cele referitoare la procedura privind dezechilibrele macroeconomice - PDM, dacă este cazul), precum și modul în care planul va aborda prioritățile comune ale Uniunii. Perioada de ajustare bugetară acoperă o perioadă de patru ani, care poate fi prelungită cu până la trei ani în cazul în care statul membru se angajează să realizeze un set de reforme și investiții relevante care îndeplinesc criteriile prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

⁽³⁾ Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁽⁴⁾ „Cheltuieli nete” în sensul definiției de la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263, și anume cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

- (3) După prezentarea planului, Comisia trebuie să evalueze dacă acesta respectă cerințele Regulamentului (UE) 2024/1263.
- (4) La recomandarea Comisiei, Consiliul trebuie apoi să adopte o recomandare prin care stabilește traiectoria cheltuielilor nete ale statului membru în cauză și, după caz, aprobă setul de angajamente în materie de reforme și investiții care stă la baza prelungirii perioadei de ajustare bugetară.

CONSIDERAȚII REFERITOARE LA PLANUL BUGETAR-STRUCTURAL NAȚIONAL PE TERMEN MEDIU AL GRECIEI

- (5) La 7 octombrie 2024, Grecia a prezentat Consiliului și Comisiei planul său bugetar-structural național pe termen mediu. Prezentarea planului a avut loc în urma unei prelungiri a termenului prevăzut la articolul 36 din Regulamentul (UE) 2024/1263, astfel cum s-a convenit cu Comisia la 24 septembrie 2024 având în vedere motivele expuse de Grecia.

Procesul anterior prezentării planului

- (6) Pentru a stabili cadrul dialogului care are drept rezultat prezentarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu, la 21 iunie 2024, în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Comisia a transmis Greciei traiectoria de referință⁽⁵⁾. Comisia a publicat traiectoria de referință la 8 octombrie 2024⁽⁶⁾. Traiectoria de referință este bazată pe riscuri și asigură faptul că, până la sfârșitul perioadei de ajustare bugetară și în absența unor măsuri bugetare suplimentare după perioada de ajustare, datoria publică se află pe o traiectorie descendentă plauzibilă sau rămâne la niveluri prudente pe termen mediu, iar deficitul public este adus sub 3 % din PIB în perioada de ajustare și este menținut sub această valoare de referință pe termen mediu. Termenul mediu este definit ca fiind perioada de zece ani după încheierea perioadei de ajustare. În conformitate cu articolele 7 și 8 din Regulamentul (UE) 2024/1263, traiectoria de referință este, de asemenea, în concordanță cu dispozitivul de siguranță privind sustenabilitatea datoriei și cu dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului.

Traiectoria de referință a Greciei prevede că, pe baza ipotezelor Comisiei pe care se sprijină orientările prealabile transmise în iunie 2024 și presupunând o perioadă de ajustare de patru ani, creșterea cheltuielilor nete nu ar trebui să depășească valorile din tabelul 1. Aceasta corespunde unei creșteri medii a cheltuielilor nete de 3,1 % pe durata perioadei de ajustare (2025-2028).

Tabelul 1: Traiectoria de referință transmisă de Comisie Greciei la 21 iunie 2024

	2025	2026	2027	2028	Media 2025-2028
Creșterea maximă a cheltuielilor nete (anuală, %)	3,0	3,2	3,1	3,0	3,1

Sursa: calculele Comisiei.

- (7) În conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Grecia și Comisia au purtat un dialog tehnic în perioada iulie-septembrie 2024. Dialogul s-a axat pe traiectoria cheltuielilor nete avută în vedere de Grecia și pe ipotezele care stau la baza acesteia, precum și pe realizarea preconizată a reformelor și investițiilor care să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale Uniunii în ceea ce privește tranziția verde și digitală echitabilă, reziliența socială și economică, securitatea energetică și consolidarea capacităților de apărare.
- (8) Planul prezentat de Grecia nu include informații cu privire la desfășurarea unui proces de consultare cu părțile interesate (inclusiv cu partenerii sociali) înainte de prezentarea planului.

⁽⁵⁾ Orientările prealabile transmise statelor membre și Comitetului economic și financiar includ traiectorii fără și cu o prelungire a perioadei de ajustare (care acoperă patru și, respectiv, șapte ani). Acestea includ, de asemenea, principalele condiții inițiale și ipotezele subiacente utilizate în cadrul de proiecție a datoriei publice pe termen mediu al Comisiei. Traiectoria de referință a fost calculată pe baza metodologiei descrise în Monitorul privind sustenabilitatea datoriei (*Debt Sustainability Monitor*) din 2023 al Comisiei (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Traiectoria se bazează pe previziunile Comisiei Europene din primăvara anului 2024 și pe prelungirea lor pe termen mediu până în 2033, iar creșterea pe termen lung a PIB-ului și costurile legate de îmbătrânirea populației sunt în concordanță cu Raportul comun al Comisiei și al Consiliului din 2024 privind îmbătrânirea populației (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

⁽⁶⁾ A se vedea: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/d3a360b9-a45d-49ac-8769-038a48dbfb11_en?filename=-Commission_prior_guidance_-_greece_en.pdf.

- (9) Consiliul bugetar elen (HFC) a emis un aviz prin care aprobă previziunile macroeconomice și ipotezele macroeconomice care stau la baza traiectoriei multianuale a cheltuielilor nete. Totuși, Consiliul bugetar elen a solicitat vigilență în ceea ce privește șocurile externe și incertitudinile macroeconomice. Consiliul bugetar elen a recomandat promovarea unor reforme structurale pe piețele bunurilor, serviciilor și forței de muncă, precum și acțiuni de abordare a tendințelor demografice negative.
- (10) Planul a fost discutat în parlamentul național la 4 octombrie 2024.

Alte procese conexe

- (11) La 15 octombrie 2024, Grecia și-a prezentat proiectul de plan bugetar pentru anul 2025. Comisia a adoptat un aviz cu privire la acest proiect de plan bugetar la 26 noiembrie 2024 ⁽⁷⁾.
- (12) La 19 iunie 2024, Comisia a concluzionat că Grecia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, Grecia se confruntă cu vulnerabilități legate de nivelul ridicat al datoriei publice și al creditelor neperformante în contextul unei rate ridicate a șomajului care rămân relevante, dar care au scăzut semnificativ și se preconizează că vor scădea și mai mult, chiar dacă poziția externă rămâne slabă ⁽⁸⁾.
- (13) La 21 octombrie 2024, Consiliul a adresat Greciei o serie de recomandări specifice (CSR) în contextul semestrului european ⁽⁹⁾.

REZUMATUL PLANULUI ȘI EVALUAREA ACESTUIA DE CĂTRE COMISIE

- (14) În conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Comisia a evaluat planul după cum urmează:

Context: situația și perspectivele macroeconomice și bugetare

- (15) Activitatea economică din Grecia a crescut cu 2,3 % în 2023, ca urmare a consumului privat, a investițiilor în construcții și a exporturilor nete. Potrivit previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că economia va crește cu 2,1 % în 2024, ca urmare a unei creșteri solide a consumului privat și a accelerării investițiilor în echipamente. În același timp, se preconizează că o creștere bruscă a importurilor însoțită de o creștere lentă a exporturilor va conduce la o scădere a exporturilor nete. Se estimează că PIB-ul real va crește cu 2,3 % în 2025, întrucât se preconizează că consumul va continua să crească într-un ritm solid și investițiile se vor accelera și mai mult, pe măsură ce punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență (PNRR) trece de la reforme la investiții. Se presupune că exporturile nete vor rămâne o piedică în calea creșterii, deoarece se preconizează că creșterea importurilor va rămâne puternică. În 2026, se preconizează că PIB-ul real va crește cu 2,2 %, deoarece se estimează că cererea internă va continua să crească într-un ritm susținut, în timp ce exporturile nete ar urma să aibă un impact neutru asupra creșterii PIB-ului. Se preconizează că creșterea PIB-ului potențial al Greciei se va intensifica de la 0,7 %, nivelul estimat pentru 2023, la 2,0 % până în 2026, ca urmare a creșterii productivității totale a factorilor, care reflectă impactul pozitiv al reformelor structurale, precum și o contribuție tot mai mare a forței de muncă și a capitalului. Rata șomajului a fost de 11,1 % în 2023 și, potrivit estimărilor Comisiei, se va ridica la 10,4 % în 2024, la 9,8 % în 2025 și la 9,2 % în 2026. Se preconizează că inflația (deflatorul PIB) va scădea de la 5,9 % în 2023 la 3,5 % în 2024 și va ajunge la 2,4 % în 2025 și la 2,2 % în 2026.
- (16) În ceea ce privește evoluțiile bugetare, în 2023, deficitul public al Greciei a fost de 1,3 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că acesta va scădea la 0,6 % din PIB în 2024 și se va reduce în continuare, ajungând la 0,1 % din PIB în 2025 și, în ipoteza menținerii politicilor actuale, la 0,2 % din PIB în 2026. Previziunile Comisiei Europene din toamna anului 2024 includ proiectul de buget preliminar al Greciei pentru 2025, pe care guvernul l-a propus parlamentului național în luna octombrie. Datoria publică era de 163,9 % din PIB la sfârșitul anului 2023. Potrivit previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că ponderea datoriei va scădea la 153,1 % din PIB la sfârșitul anului 2024. Se estimează că aceasta va scădea în continuare, ajungând la 146,8 % din PIB la sfârșitul anului 2025 și la 142,7 % din PIB la sfârșitul anului 2026. Previziunile bugetare ale Comisiei nu iau în considerare angajamentele de politică din planurile pe termen mediu în forma actuală până când acestea nu sunt sprijinite de măsuri de politică concrete anunțate în mod credibil și detaliate suficient.

⁽⁷⁾ Avizul Comisiei privind proiectul de plan bugetar al Greciei, 26.11.2024, C(2024) 9053 final.

⁽⁸⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții, COM(2024) 600 final, apendicele 4.

⁽⁹⁾ Recomandarea Consiliului din 21 octombrie 2024 privind politicile economice, bugetare, de ocupare a forței de muncă și structurale ale Greciei.

Traectoria cheltuielilor nete și principalele ipoteze macroeconomice din plan

- (17) Planul bugetar-structural național pe termen mediu al Greciei cuprinde perioada 2025-2028 și prezintă o ajustare bugetară pe o perioadă de patru ani.
- (18) Planul conține toate informațiile prevăzute la articolul 13 din Regulamentul (UE) 2024/1263, cu excepția informațiilor privind consultarea părților interesate de la nivel național înainte de transmiterea informațiilor prevăzute la articolul 13 litera (g) punctul (vi) din Regulamentul (UE) 2024/1263.
- (19) Planul prevede angajamentul de a respecta traiectoria cheltuielilor nete indicată în tabelul 2, care corespunde unei creșteri medii a cheltuielilor nete de 3,3 % în perioada 2025-2028. Creșterea medie a cheltuielilor nete raportată în plan pentru perioada de ajustare (2025-2028) este mai mare decât traiectoria de referință transmisă de Comisie la 21 iunie 2024. Planul se bazează pe ipoteza că creșterea PIB-ului potențial va crește la 2,5 % în 2025 (de la 1,2 % în 2024), urmând să scadă apoi la 1,5 % în 2028. În plus, planul preconizează că rata de creștere a deflatorului PIB va scădea la 2,2 % în 2025 (de la 3,0 % în 2024), pentru a crește la 2,4 % în 2028.

Tabelul 2: Traectoria cheltuielilor nete și principalele ipoteze din planul Greciei

	2024	2025	2026	2027	2028	Media pe perioada de valabilitate a planului 2025-2028
Creșterea cheltuielilor nete (anuală, %)	2,6	3,7	3,6	3,1	3,0	3,3
Creșterea cheltuielilor nete (cumulată, începând cu anul de referință 2023, %)	2,6	6,5	10,3	13,7	17,1	nu se aplică
Creșterea PIB-ului potențial (%)	1,2	2,5	2,4	1,7	1,5	2,0
Inflația (creșterea deflatorului PIB) (%)	3,0	2,2	2,3	2,3	2,4	2,3

Sursa: planul bugetar-structural pe termen mediu al Greciei și calculele Comisiei.

Implicațiile pentru datoria publică ale angajamentelor din plan privind cheltuielile nete

- (20) Dacă traiectoria cheltuielilor nete asumată în plan și ipotezele subiacente ale acestora se materializează, datoria publică ar scădea treptat, potrivit planului, de la 153,7 % din PIB în 2024 la 133,4 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare (2028), conform tabelului de mai jos. După ajustare, pe termen mediu (adică până în 2038), se preconizează că ponderea datoriei va continua să scadă conform planului, ajungând la 114,9 % din PIB până în 2038.

Tabelul 3: Evoluția datoriei publice și a soldului bugetului public în planul Greciei

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Datoria publică (% din PIB)	161,9	153,7	149,1	143,1	138,0	133,4	114,9
Soldul bugetar (% din PIB)	- 1,6	- 1,0	- 0,6	- 0,8	- 1,1	- 1,2	- 2,5

Sursa: planul bugetar-structural pe termen mediu al Greciei.

Astfel, potrivit planului, ponderea datoriei publice ar urma să fie plasată pe o traiectorie descendentă până la sfârșitul perioadei de ajustare (2028). Acest lucru este plauzibil deoarece, pe baza ipotezelor planului, se preconizează că datoria prevăzută în plan va scădea în cei zece ani care urmează perioadei de ajustare potrivit tuturor testelor de rezistență deterministe din cadrul analizei sustenabilității datoriei efectuate de Comisie, iar proiecțiile stocastice sugerează, cu o probabilitate suficient de mare, că datoria ar urma să scadă. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu cerința privind datoria prevăzută la articolul 6 litera (a) și la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Implicațiile pentru soldul bugetar ale angajamentelor din plan privind cheltuielile nete

- (21) Pe baza traiectoriei cheltuielilor nete și a ipotezelor planului, deficitul public ar urma să scadă de la 0,6 % din PIB în 2025 și ar urma o tendință descendentă treptată, ajungând la 1,2 % din PIB până la sfârșitul perioadei de ajustare. Astfel, conform planului, soldul bugetului public nu ar depăși valoarea de referință de 3 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare, în 2028. În plus, în cei zece ani care urmează perioadei de ajustare (și anume până în 2038), deficitul public nu ar depăși 3 % din PIB. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu cerința privind deficitul prevăzută la articolul 6 litera (b) și la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Profilul temporal al ajustării bugetare

- (22) Profilul temporal al ajustării bugetare, măsurat ca variație a soldului primar structural, astfel cum este descris în plan, este liniar, astfel cum se prevede la articolul 6 litera (c) din Regulamentul (UE) 2024/1263. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu clauza de siguranță privind interzicerea concentrării la sfârșitul perioadei prevăzută la articolul 6 litera (c) și cu dispoziția tranzitorie de la articolul 36 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Tabelul 4: Evoluția soldului primar structural în planul Greciei

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Soldul primar structural (% din PIB)	1,9	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3
Variația soldului primar structural (puncte procentuale)	nu se aplică	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Sursa: planul bugetar-structural pe termen mediu al Greciei.

Coerența cu dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului

- (23) În cazul în care ipotezele și angajamentele planului se materializează, deficitul structural ar rămâne sub 1,5 % din PIB pe tot parcursul perioadei de ajustare. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, marja de reziliență comună menționată la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1263 va continua să fie respectată și, prin urmare, nu este necesară îmbunătățirea suplimentară a soldului primar structural menționată la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Coerența planului cu dispozitivul de siguranță privind sustenabilitatea datoriei

- (24) În conformitate cu articolul 7 din Regulamentul (UE) 2024/1263, întrucât datoria publică va depăși 90 % din PIB pe parcursul perioadei de ajustare, potrivit planului, ponderea datoriei trebuie să se reducă în medie cu cel puțin 1 punct procentual pe an până când va scădea sub 90 % din PIB, după care ar trebui să scadă cu 0,5 puncte procentuale în medie. Această scădere medie se calculează pe parcursul perioadei 2024-2028 și se ridică la 5,1 puncte procentuale (a se vedea tabelul 3). Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu dispozitivul de siguranță privind sustenabilitatea datoriei.

Ipotezele macroeconomice ale planului

- (25) Planul se bazează pe un set de ipoteze macroeconomice și bugetare care diferă de ipotezele Comisiei transmise Greciei la 21 iunie 2024. În special, planul utilizează ipoteze diferite pentru patru variabile, și anume poziția bugetară inițială (adică soldul primar structural din 2024), creșterea PIB-ului potențial, impactul bugetar net al măsurilor cu caracter excepțional în 2024 și elasticitatea presupusă a veniturilor. Este necesară o evaluare atentă a acestor diferențe între ipoteze, pentru a se asigura că acestea sunt susținute de argumente economice solide și bazate pe date, cu atât mai mult cu cât creșterea medie a cheltuielilor nete prevăzută în plan este mai mare decât în traiectoria de referință. Diferențele dintre ipoteze având cel mai semnificativ impact asupra creșterii medii a cheltuielilor nete sunt enumerate mai jos, împreună cu o analiză a fiecărei diferențe luate separat.

- Planul utilizează date mai actualizate pentru poziția bugetară inițială și estimează un deficit public de 1,0 % din PIB în 2024, comparativ cu un deficit estimat de 1,2 % din PIB în orientările prealabile din primăvara anului 2024. Acest lucru se datorează veniturilor fiscale mai mari decât se preconizase, bazate pe datele privind rezultatul bugetar și pe o măsură suplimentară de politică fiscal-bugetară cu efect de creștere a veniturilor, anunțată în iunie 2024. În consecință, se consideră că această ipoteză este justificată în mod corespunzător. Această proiecție este mai prudentă decât previziunile Comisiei Europene din toamna anului 2024. Prin urmare, potrivit planului, se preconizează că deficitul bugetar structural se va situa sub 1,5 % din PIB în 2024, în timp ce traiectoria de referință s-a bazat pe un deficit bugetar structural de 1,7 % din PIB pentru același an, în conformitate cu ipotezele Comisiei. Aceasta implică faptul că dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului nu se aplică, având în vedere că în plan se presupune că deficitul structural va fi sub 1,5 % din PIB în 2024, ceea ce ar contribui la o creștere medie a cheltuielilor nete pe parcursul perioadei de ajustare din plan mai mare decât conform ipotezelor Comisiei.
- Planul presupune că PIB-ul potențial va crește de la un nivel estimat de 0,6 % în 2023 până la 2,5 % în 2025 și până la 2,4 % în 2026 și se va atinge un nivel moderat de 1,5 % până în 2028, ajungând la o medie de 2 % pe parcursul perioadei de ajustare. În orientările prealabile ale Comisiei, se preconizează că producția potențială va crește în medie cu 1,3 % în aceeași perioadă. După perioada de ajustare, planul presupune o creștere potențială mai lentă în comparație cu ipoteza Comisiei. În ansamblu, creșterea potențială medie preconizată în plan pentru perioada 2025-2038 este în concordanță cu ipoteza Comisiei, dar profilul de creștere potențială este mai volatil. Această diferență contribuie la o creștere medie a cheltuielilor nete pe parcursul perioadei de ajustare în cadrul planului mai mare decât cea din ipotezele Comisiei. Această ipoteză nu este în concordanță cu cadrul comun privind analiza sustenabilității datoriei.
- Planul se bazează pe ipoteza unei elasticități a veniturilor de 0,825, spre deosebire de elasticitatea unitară a creșterii PIB-ului potențial presupusă de Comisie. Aceasta contribuie la o creștere medie a cheltuielilor nete pe parcursul perioadei de ajustare în cadrul planului mai mică decât cea din ipotezele Comisiei. Planul justifică ipoteza diferită făcând trimitere la literatura empirică ce indică faptul că, în anii precedenți, elasticitatea veniturilor Greciei a fost mai mică decât media UE. Această diferență față de ipotezele Comisiei este precaută, motivată de o politică bugetară prudentă, prin urmare este justificată în mod corespunzător.

Restul diferențelor dintre ipoteze nu au un impact semnificativ asupra creșterii medii a cheltuielilor nete în comparație cu ipotezele Comisiei. În ansamblu, impactul asupra creșterii medii a cheltuielilor nete ca urmare a ipotezei mai prudente privind elasticitatea îl echilibrează pe cel al ipotezei diferite privind creșterea PIB-ului potențial. La rândul său, aceasta implică faptul că diferența dintre traiectoria cheltuielilor nete din plan și traiectoria de referință se explică numai prin poziția bugetară inițială actualizată. În ansamblu, toate diferențele dintre ipoteze luate împreună duc la o creștere medie a cheltuielilor nete în cadrul planului mai mare decât cea din traiectoria de referință. Pe baza acestei evaluări, planul îndeplinește cerința de la articolul 13 litera (b) din Regulamentul (UE) 2024/1263. Comisia va lua în considerare analiza de mai sus a ipotezelor planului în viitoarele sale evaluări ale conformității cu traiectoria cheltuielilor nete.

Strategia bugetară din plan

- (26) Conform strategiei bugetare orientative din plan, angajamentele legate de cheltuielile nete vor fi îndeplinite prin măsuri de politică fiscal-bugetară privind atât partea de cheltuieli, cât și partea de venituri a bugetului, împreună cu schimbarea priorităților politicii fiscal-bugetare. Strategia bugetară prevăzută în plan include măsuri care vizează consolidarea venitului disponibil și abordarea provocărilor demografice și a nevoilor în materie de locuințe fără a periclita respectarea traiectoriei de creștere a cheltuielilor nete. Traiectoria cheltuielilor nete permite o creștere medie a cheltuielilor nete cu 3,3 % pe an. În cadrul acestei marje, Grecia intenționează să ia măsuri de reducere a veniturilor, cum ar fi o scădere a contribuțiilor de solidaritate socială și eliminarea impozitului forfetar pentru lucrătorii independenți, precum și măsuri de creștere a cheltuielilor, cea mai importantă fiind creșterea treptată a salariilor din sectorul public indusă de creșterea planificată a salariului minim. Alte măsuri constau în intervenții de sprijinire a familiilor cu copii și acțiuni pentru locuințe la prețuri accesibile și pentru creșterea fondului de locuințe. Specificarea măsurilor de politică ce urmează a fi adoptate trebuie confirmată sau ajustată și cuantificată în bugetele anuale. Există unele riscuri pentru punerea în aplicare a strategiei bugetare orientative din plan, care decurg din cauzele în curs de soluționare, în special din litigiile împotriva societății imobiliare publice, care pot implica restricții în ceea ce privește alte elemente de cheltuieli nete. Proiectul de plan bugetar pentru 2025 este în concordanță cu angajamentul privind cheltuielile nete pentru 2025 ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ A se vedea Avizul Comisiei privind proiectul de plan bugetar al Greciei, 26.11.2024, C(2024) 9053 final.

Intenții în materie de reforme și de investiții din plan care răspund principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale Uniunii

- (27) Planul descrie intențiile de politică privind reforme și investiții menite să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european, în special în recomandările specifice de țară, inclusiv în cele referitoare la PDM, și să abordeze prioritățile comune ale UE. Planul include 226 de reforme și investiții, dintre care 132 sunt sprijinite financiar prin Mecanismul de redresare și reziliență, iar 52 prin fondurile politicii de coeziune.
- (28) În ceea ce privește prioritatea comună a unei tranziții verzi și digitale echitabile, inclusiv obiectivele climatice prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1119, planul include 88 de reforme și investiții care, potrivit estimărilor Greciei, vor contribui la tranziția verde și digitală. Un număr semnificativ de reforme și investiții privind tranziția verde figurează ca măsuri în PNRR al Greciei, inclusiv în capitolul privind REPowerEU, sau sunt sprijinite prin fondurile politicii de coeziune. De exemplu, se preconizează că reformele și investițiile cuprinse în plan vor contribui la abordarea recomandărilor specifice fiecărei țări, inclusiv prin reducerea dependenței Greciei de combustibilii fosili prin extinderea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie, inclusiv din surse eoliene offshore și hidrogen, precum și prin consolidarea capacității infrastructurii și rețelelor energetice (recomandările specifice de țară din 2023 și 2022 privind energia din surse regenerabile, infrastructura și rețelele energetice). Alte reforme și investiții din plan vizează îmbunătățirea eficienței energetice a țării în ceea ce privește parcul său imobiliar (recomandările specifice de țară din 2023 și 2022 privind eficiența energetică), restructurarea entităților municipale de gestionare a apei și consolidarea infrastructurii de irigare și de gestionare a apelor uzate (recomandarea specifică de țară din 2019 privind politica de mediu și gestionarea resurselor), precum și pregătirea unor planuri speciale de amenajare a teritoriului și consolidarea sistemului de gestionare a protecției civile (recomandarea specifică de țară din 2024 privind adaptarea la schimbările climatice). Planul elen include și unele reforme și investiții care vizează electrificarea sectorului transporturilor din Grecia, inclusiv o reformă organizațională în sectorul feroviar și investiții pentru extinderea punctelor de încărcare pentru vehiculele electrice în întreaga Grecia, care se preconizează că vor contribui la un sector al transporturilor mai durabil (recomandările specifice de țară din 2024, 2023 și 2022 privind transporturile). În ceea ce privește tranziția digitală, exemplele de reforme și investiții incluse în plan sunt o reformă care vizează finalizarea cadastrului național, care se preconizează că va consolida mediul de afaceri (recomandarea specifică de țară din 2023 privind mediul de afaceri), o investiție care vizează digitalizarea arhivelor publice, care se preconizează că va contribui la digitalizarea administrației publice (recomandările specifice de țară din 2020 și 2019 privind digitalizarea administrației publice și a serviciilor publice) și o investiție menită să sprijine dezvoltarea de instrumente digitale pentru IMM-urile din Grecia (recomandarea specifică de țară din 2019 privind digitalizarea întreprinderilor). Majoritatea reformelor și a investițiilor care sunt cuprinse în plan și urmăresc să contribuie la tranziția digitală a Greciei fac parte din PNRR al Greciei sau sunt sprijinite prin fondurile politicii de coeziune.
- (29) În ceea ce privește prioritatea comună a rezilienței sociale și economice, inclusiv Pilonul european al drepturilor sociale, planul include 94 de reforme și investiții despre care Grecia preconizează că vor contribui la consolidarea rezilienței sociale și economice a țării. Printre exemplele de reforme și investiții care fac parte din planul Greciei și sunt legate de recomandările specifice de țară se numără modificări ale cadrului de politică fiscal-bugetară al Greciei, care se preconizează că vor contribui la extinderea bazei de impozitare a veniturilor și la consolidarea autonomiei operaționale a administrației fiscale (recomandările specifice de țară din 2023 și 2022 privind politica fiscal-bugetară și administrația fiscală), punerea în aplicare a reformei asistenței medicale primare, care se preconizează că va contribui la accesibilitatea, caracterul adecvat și sustenabilitatea asistenței medicale (recomandările specifice de țară din 2023 și 2022 privind asistența medicală), sporesc investițiile publice și private în cercetare și dezvoltare (recomandarea specifică de țară din 2019 privind cercetarea și inovarea), precum și promovarea unor investiții menite să consolideze coeziunea socială, educația și capacitatea de inserție profesională, care se preconizează că vor contribui la perfecționare și recalificarea profesională (recomandările specifice de țară din 2019 și 2023 privind competențele, educația și formarea profesională, învățarea în rândul adulților și educația și recomandarea specifică de țară din 2019 privind politicile active în domeniul pieței forței de muncă și asigurarea incluziunii sociale). În plus, planul include reforme și investiții care se preconizează că vor contribui la modernizarea administrației publice (recomandările specifice de țară din 2024, 2023 și 2022 privind administrația publică), reducând și mai mult stocul de credite neperformante (recomandările specifice de țară din 2024 și 2023 privind datoria sectorului privat, cadrul de insolvență și stabilitatea financiară, care sunt legate și de PDM), precum și o reformă care vizează restructurarea Corporației elene pentru active și participații (recomandarea specifică de țară din 2024 privind întreprinderile de stat).
- (30) În ceea ce privește prioritatea comună a securității energetice, planul include 11 reforme și investiții despre care Grecia preconizează că vor contribui la consolidarea securității energetice a țării și la abordarea recomandărilor specifice de țară. Toate aceste reforme și măsuri de investiții fac parte din PNRR al Greciei, inclusiv din capitolul privind REPowerEU al acestuia. De exemplu, planul elen conține reforme menite să sporească capacitatea de stocare a țării și să îmbunătățească eficiența energetică a acesteia (recomandările specifice de țară din 2023 și 2022 privind infrastructura energetică și eficiența energetică). În plus, planul conține investiții care vizează creșterea în continuare a producției de energie electrică din surse regenerabile și consolidarea capacității rețelelor de energie electrică

(recomandările specifice de țară din 2023 și 2022 privind energia din surse regenerabile și rețelele), care se preconizează, de asemenea, că vor reduce dependența Greciei de combustibilii fosili, consolidându-i astfel securitatea energetică.

- (31) În ceea ce privește prioritatea comună a capacităților de apărare, planul include 14 reforme și investiții, dintre care una face parte din PNRR al Greciei, despre care Grecia preconizează că vor contribui la consolidarea capacităților de apărare ale țării.
- (32) Planul oferă informații cu privire la coerența și, după caz, complementaritatea cu fondurile politicii de coeziune și cu PNRR al Greciei. Mai precis, planul conține tabele detaliate pentru fiecare minister care stabilesc reformele și investițiile relevante pentru fiecare prioritate comună, legătura dintre acestea și recomandările specifice de țară și dacă fac parte din PNRR sau din alte instrumente de finanțare ale UE (în principal fondurile politicii de coeziune a UE).
- (33) Planul oferă o imagine de ansamblu a nevoilor de investiții publice ale Greciei cu privire la prioritățile comune ale UE și urmărește să contribuie la satisfacerea acestor nevoi de investiții. În ceea ce privește prioritatea referitoare la tranziția verde și digitală, planul enumeră principalele priorități pe care le vor acoperi fondurile politicii de coeziune, inclusiv Programul de dezvoltare pentru o tranziție justă, precizând totodată și nevoile specifice de investiții pentru fiecare minister, care acoperă investițiile incluse în PNRR al Greciei. Planul prevede că 30 % din bugetul total din fondurile politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 a fost alocat politicilor dedicate acțiunilor pentru tranziția verde. În ceea ce privește prioritatea referitoare la reziliența socială și economică, inclusiv Pilonul european al drepturilor sociale, planul enumeră principalele priorități pe care le vor acoperi fondurile politicii de coeziune (2021-2027), inclusiv FSE+, precizând totodată și nevoile specifice de investiții pentru fiecare minister care acoperă investițiile incluse în PNRR al Greciei. În ceea ce privește prioritatea referitoare la securitate energetică, planul face trimitere la investiția „Sistemul independent de gaze naturale (ASFA) Alexandroupolis”, care va fi sprijinită prin fondurile politicii de coeziune și care se preconizează că va contribui în mod semnificativ la diversificarea surselor de gaze naturale ale Greciei, permițând astfel reducerea în continuare a dependenței țării de gazele naturale provenite din Rusia. În ceea ce privește prioritatea referitoare la consolidarea capacităților de apărare, planul enumeră proiecte specifice care vor fi desfășurate de Ministerul Apărării Naționale și de Ministerul Protecției Cetățenilor, inclusiv pentru consolidarea industriei de apărare a Greciei cu contribuția Centrului elen pentru inovare în domeniul apărării și furnizarea de sisteme aeriene fără pilot pentru supravegherea frontierelor.

Concluzia evaluării de către Comisie

- (34) În ansamblu, Comisia consideră că planul Greciei îndeplinește cerințele Regulamentului (UE) 2024/1263.

CONCLUZIA GENERALĂ A CONSILIULUI

- (35) Consiliul salută planul bugetar-structural pe termen mediu al Greciei și consideră că implementarea sa deplină ar conduce la asigurarea unor finanțe publice solide și la sprijinirea sustenabilității datoriei publice, precum și a creșterii durabile și favorabile incluziunii.
- (36) Consiliul ia act de evaluarea planului de către Comisie. Cu toate acestea, Consiliul invită Comisia să își prezinte evaluarea planurilor viitoare într-un document separat de recomandările Comisiei de recomandări ale Consiliului.
- (37) Consiliul ia act de evaluarea de către Comisie a traiectoriei cheltuielilor nete și a principalelor ipoteze macroeconomice din plan, inclusiv din perspectiva orientărilor anterioare ale Comisiei, precum și de implicațiile traiectoriei cheltuielilor nete a planului pentru deficitul public și datoria publică. Consiliul ia act de evaluarea Comisiei potrivit căreia ipotezele macroeconomice și bugetare, deși diferă în unele cazuri de ipotezele Comisiei, inclusiv pentru a se ține seama de datele macroeconomice și bugetare actualizate, sunt în general justificate în mod corespunzător și susținute de argumente economice solide. Consiliul ia act de strategia bugetară generală a planului și de riscurile pentru perspective, care ar putea afecta materializarea scenariului macroeconomic și a ipotezelor subiacente și realizarea traiectoriei cheltuielilor nete a planului. În special, Consiliul recunoaște că, potrivit evaluării Comisiei, diferența dintre traiectoria cheltuielilor nete din plan și traiectoria de referință se datorează exclusiv actualizării poziției bugetare inițiale. Consiliul remarcă, de asemenea, faptul că riscurile geopolitice pot exercita presiuni asupra cheltuielilor de apărare.
- (38) Consiliul se așteaptă ca Grecia să fie pregătită să își ajusteze strategia bugetară în funcție de necesități, pentru a asigura realizarea traiectoriei cheltuielilor sale nete. Consiliul decide să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și bugetare, inclusiv cele care stau la baza scenariului planului.

- (39) Consiliul consideră că sunt necesare discuții suplimentare pentru a se ajunge la o înțelegere comună cu privire la implicațiile din perspectiva supravegherii anuale ale ratelor cumulate de creștere a cheltuielilor nete în timp util pentru următoarea rundă a supravegherii bugetare.
- (40) Consiliul ia act de descrierea de către Comisie a nevoilor și intențiilor în materie de reforme și investiții, ca răspuns la principalele provocări identificate în contextul semestrului european, și subliniază importanța asigurării realizării unor astfel de reforme și investiții. Pe baza rapoartelor prezentate de Comisie, Consiliul va evalua aceste reforme și investiții și va monitoriza implementarea lor, în cadrul semestrului european.
- (41) Consiliul așteaptă cu interes rapoartele anuale ale Greciei privind progresele înregistrate, care conțin în special informații cu privire la progresele înregistrate în privința implementării traiectoriei cheltuielilor nete stabilită de Consiliu și a implementării reformelor și investițiilor mai ample în contextul semestrului european.
- (42) În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Consiliul ar trebui să recomande Greciei traiectoria cheltuielilor nete stabilită în plan.

RECOMANDĂ Greciei:

1. să se asigure că creșterea cheltuielilor nete nu depășește valorile maxime stabilite în anexa I la prezenta recomandare.

Adoptată la Bruxelles, 21 ianuarie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

A. DOMAŃSKI

ANEXA I

**Ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete
(rate de creștere anuale și cumulate, în termeni nominali)****Grecia**

Anii		2025	2026	2027	2028
Rate de creștere (%)	Anuale	3,7	3,6	3,1	3,0
	Cumulate (*)	6,5	10,3	13,7	17,1

(*) Ratele de creștere cumulate se calculează în raport cu anul de bază 2023. Ratele de creștere cumulate sunt utilizate în monitorizarea anuală a conformității ex-post în contul de control.